

Aizarnazabal

AZALERA: 6,55 km² | BIZTANLEAK: 763 *

*Biztanleen Udal-Erroldaren Estatistika 2019 urteko urtarrilaren 1ean

Nolako herriko plaza

Herri guztiek edo ia gehienek, handi zein txikiak, dute Herriko plaza deituriko gunea. Herriko plaza bezala ezagutzen dugu herri bakoitzeko erdigunea, herriaren bihotza eta hain zuzen plaza hori izan ohi da herritarren topagune nagusia, bereziki herri txikietan.

Aizarnazabalek ere badu, noski, bere Herriko plaza. Plaza bitxia gainera. Bertan nahasturik daude gaur egun udaletxea, frontoia, probalekua, eliza, eta horrekin batera, baita ibilgailuen eta oinezkoen joan etorriak ere. Elementu horiek guztiek plazaren benetako erabilera lausotzen dute eta ildo horretan, Udalaren nahia da horiek kudeatu eta birbideratzea. Herriko plazari izaera eta bizi berri bat emateko.

Helburu horrekin abiarazi zuen, bada, 2018an, Nolako Herriko plaza parte-hartze prozesua, herritarrekin elkarlanean, etorkizuneko plazak izan beharreko ezaugarriak adostu eta horien baitan proiektu teknikoa idatzi ahal izateko.

Herritarrak dira espazio horren erabiltzaile nagusiak eta herritarrek izan behar dute, beraz,

espazio horri emango zaion erabilera berria erabakitzen dutenak. Plazaren birmoldaketak aldaketa handia eragingo du herrian eta horregatik, Udalak herritarrak egin nahi ditu aldaketa horren protagonista nagusiak.

Parte-hartze prozesuaren helburua, beraz, hori izan da: herritarren iritziak eta ekarpenak entzun, jaso eta horiek bilduta, plazaren egitura berria erabakiko duen diseinu lehiaketa abiarazteko oinarriak finkatzea.

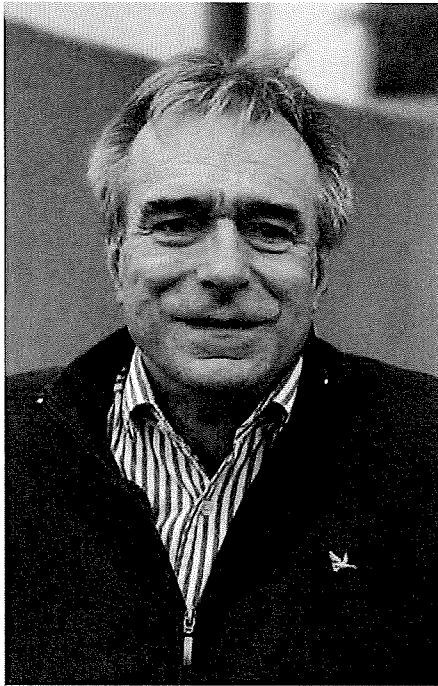
Metodologia

Prozesuaren baitan hiru saio ireki egin dira, maiatzean, ekainean eta uztailean hurrenez hurren. Guztira 61 lagunek hartu dute parte horietan, 35 gizonezko eta 26 emakume, hain zuzen. Interes talde ezberdineko pertsonak izan dira horiek (ikastolako zuzendaria, ostalaritza edota industrialdeko ordezkariak...) eta guztien artean talde anitza osatu da.

Lehen bi saioetan, plazaren egungo egoeraren eta elementuen diagnosi sakona egin da eta

elementu horiei zein bizi eman erabakitzeko ideiak eta ekarpenak bildu dira. Hirugarren eta azken saioan, aurreko bietan hitz egindako guztia amankomunean jarri eta ondorio zuzen batzuk atera dira.

Ondorengo urratsen artean, Udalak proiektu teknikoa idatziko du jasotako ekarpen eta ideietan oinarrituta eta proiektu horrek etorkizuneko Aizarnazabalgo Herriko plazak izan beharko dituen ezaugarri nagusiak jasoko ditu. Ondoren diseinu lehiaketa abiaraziko du eta jasotako proposamenekin erakusketa bat egingo du herrian, Aizarnazabalgo bizilagunak aukera dezaten gustukoaren duten plaza eredua.

Patxi Gaztaminza

Udal arkitektoa

Zer da zuretzat parte-hartzea? Zergatik uste duzu dela garrantzitsua herritarren parte-hartzea sustatzea?

Parte-hartzea ezinbestekoa iruditzen zait herri txiki zein handietan, are gehiago hartu beharreko erabakiak bereziki garrantzitsuak direnean. Erabaki zuzenak hartzeko ezinbestekoa da guztiek parte hartzea. Herri oso txikietan, gainera, batzuetan ez daude legeak edota kodeak ere, orduan, parte-hartzea bereziki beharrezkoa bilakatzen da, komunitateak proiektua bereganatzen ez badu ez delako aurrera aterako. Aizarnazabalen kasuan, adibidez, herriko espazio publiko nagusiaren inguruan erabaki garrantzitsuak hartu behar zirelako jarri zen martxan parte-hartze prozesu hau. Erabaki hori ez genuen soilik udal teknikarien irizpideen baitan hartu nahi, herritarren iritzia eta ekarpenak ere ezagutu eta jaso nahi genituen. Azken finean, espazio hori herritarrena da herritarrek erabiliko dute eta horregatik ezinbestekoa iruditu zitzaigun proposamenak biltzea.

Nola lantzen duzue parte-hartzea Udalean, ekintza puntual gisa edo zehar lerro bezala Udaleko jardunean oro har?

Kontutan izan behar dugu Aizarnazabal oso herri txikia dela eta hori horrela izanik, herritarren eta Udalaren arteko harremana etengabekoa dela. Hau da, ezin dugu esan parte-hartzea etengabeko zerbait denik, baina

bai herritarrekin dugun hartu-emanan. Erabaki handi edo garrantzitsuak hartu behar direnean, ordea, prozesu parte-hartzaileak zabaltzen dira, horrela egin da esate baterako Plan Orokorraren lanketarekin eta azkena, 2018an, Herriko Plazarekin. Azken hau birmoldatu egin nahi dugu eta emaitza herriak bereganatzea nahi dugu.

Uste duzu herritarrek nahikoa parte hartzen dutela edo oraindik ere kosta egiten zaigu parte hartzea? Zer egingo zenuke joera hori areagotzeko?

Oraindik kosta egiten zaigu parte hartzea, bereziki leku edota herri txikietan. Azken finean, bakoitzak bere interesen baitan ematen du iritzia eta kasu horietan Udalaren zein udal ordezkarien lana da interes publiko edota kolektiboa interes pertsonalen aurretik jartzea. Horrelako bileretara, gainera, normalean beti pertsona berdinak hurbiltzen dira. Guk Udaletik herriko eragile ezberdinak identifikatzen baditugu ere (eskolako zuzendaria, industrialdeko ordezkari bat, ostalarien sektoretik beste pertsona bat...) normalean, sektore horietatik etorri ohi diren pertsonak beti berdinak izaten dira. Hori ikusirik, "Nolako Herriko plaza" prozesu honetan, herriak benetan zer nahi zuen jakiteko, azken saioan, amaierako zatian, Herriko Plazara joan eta bertan tragoxka bat hartu eta nolabaiteko eztabaida sortu genuen. Horrela, bileran izan ziren herritarrez haratago, lagun gehiago ere gerturatu zen bere iritzia ematea, sarritan, gela itxi batean hitz egitera ausartzen ez direnak.

Zein hausnarketa edo behar konkretuetatik sortu da parte-hartze prozesu hau? Zein helbururekin abiarazi duzue?

Aizarnazabalgo Herriko plaza oso arraroa da, osagarri ugari baitaude nahastuta: kotxeak, frontoia, probalekua, bi zuhaitz nahiko itsustuta eta noski, oinezkoen joan-etorria. Ez da ohizko plaza bat eta eztabaida hain zuzen hori zen, nola edo zer egin puntu horiek guztiak kudeatu eta bideratu.

Nola diseinatu eta gauzatu duzue prozesua? Zailtasunik aurkitu duzue bidean?

Prozesua bere horretan ez dago amaituta oraindik, 2018an zehar hiru saio egin genituen, lehen biak diagnosi edo arazoaren planteamendua egiteko eta azkena ondorioak ateratzeko. Orain, jasotako ekarpen eta ondorio horiekin, plazako diseinu lehiaketa abiarazteko pleguak lantzen ari gara, plazak izan beharko dituen ezaugarriak jasotzen dituzten pleguak, alegia. Behin martxan jartzean, jasotako diseinuekin erakusketa bat egingo da eta herritarrek bozkatzen dutena izango da aurrera eramango den proiektua.

Zer moduz joan da prozesua? Parte hartzearen eta helburuen betetze maila espero bezalakoak izan al dira?

Lehen esan bezala, horrelako prozesuetan jendea erakartzea da gehien kostatzen dena, baina kasu

honetan azken saioan Herriko plazara joan eta eztabaida bertatik jarraitzeak asko lagundu zuen. Gela itxi batean ez da gauza bera. Kanean naturalki ateratzen dira interakzio horiek. Eta bertan egonda gainera, gauzak hobeto ikusten dira. Parte-hartze prozesuan zehar, gainera, iritzi desberdinak egon ziren eta ondoren kanean, nonahi hitz egiten zuten herritarrek horren inguruan. Hau da, bileraz haratago, ahoz aho ere zabaldu zen eztabaida, horrenbestez, parte-hartzea baliagarria izan da erabat. Jende gehiago etortzea gustatuko litzaiguke arren, prozesua erabat positiboa eta aberasgarria izan da.

Zein ikasgai atera dituzue oro har zuen udalerrian parte hartzeak izan duen bilakaeratik eta konkretuki honetatik?

Ikusirik kalera aterata parte-hartzea errazagoa eta jendetsuagoa dela, herritarrek Udalera erakarri ordez, Udala herritarrengana hurbildu dugu. Parte-hartze prozesu honetan ikusi eta ikasitakoarekin, orain, auzo bilerak auzoetan bertan egiten hasi gara. Orain arte toki itxi batean egiten ziren (Lauburun) eta gehienez pertsona bat etortzen zen. Aldaketa horrekin, ordea, emaitzak asko hobetu dira eta 10-15 bat lagun animatu dira. Herritarrek asko eskertu dute bertara joatea. Horrez gain, noski, argi dugu aldaketa handia zein txikia suposatuko duen proiektu bat egin nahi dugunean, aberasgarria dela herritarren iritziak entzun eta ekarpenak jasotzea, herritarrek ere horrela proiektu hori bereganatu dezaten.